

P O S U D E K oponenta rigorózní práce Mgr. Ivany Bláhové

„Politické procesy v Československu po roce 1948, případ gen. Karel Kutlvašr a spol.“ (cca 160 stran bez příloh)

Posuzovaná práce sestává bez povinných a dalších příloh ze dvou relativně samostatných částí. Asi ze dvou třetin rozsahu textu jde o kompilaci nazvanou „politické procesy“ (str. 9-103). Široce, a tím obtížně, pojatý je začátek práce. Z teoretickoprávní pozice uvažované a nebo nastíněné společenské jevy autorka připomíná převážně podle dvou publikací K. Kaplana a právní charakter opírá o učebnici prof. Kuklíka. Následující výčet trestních případů podává opět hlavně podle dvou prací Kaplan – Paleček a Vorel – Šimánková.

Práce dále informuje o tehdy nových trestněprávních předpisech vydávaných od roku 1948. Jejich charakteristiku opět čerpá jen z učebnice právní historie nebo aktuálních učebnic trestního procesu. Místy právní povahu textu zkvalitňuje a podtrhuje citát z právní normy.

Slibně nadepsaný oddíl „Výklad a aplikace práva“ bohužel velmi krátký, necelé čtyři stránky, zůstal jen ve zcela obecné rovině podle prací Z. Kühna. Ani zde se autorka nepokusila naznačit vlastní stanovisko např. podpořit nebo upřesnit některá obecná tvrzení nebo jim oponovat atd. V navazující další partii (necelé tři stránky) „Systém legalizované nezákonnosti“ nevyužila možnosti obecná konstatování převzatá od zavedených autorů demonstrovat a doplnit konkrétními ukázkami postupu státních a stranických orgánů i jednotlivých funkcionářů. Například na str. 64 se přímo nabízí v souvislosti s poznámkou č. 184 taková konkretizace. Autorka se zde spokojila s odkazem převzatým „z druhé ruky“ a další tvrzení o zastavení činnosti okresního soudu vůbec nedoložila.

Další oddíl či kapitola „Mechanismus výroby politických procesů“ dává široký prostor k uplatnění vlastního přínosu autorky. Zůstává však jen u obecného nadhledu čerpaného z literatury. Mnohá místa textu volají po rozpracování, podrobnějším vysvětlení opřeném o vnitrostranické normy a dokumenty z jednání stranických orgánů atd. Viz např. na straně 69 poslední větu 2. odst.: „Rozhodnutí politických orgánů a komisí byla pro prokuraturu i soudy závazná“. Jak byla zajištěna tato „závaznost“? Z čeho vyplývala, proč byla dodržována atd.

Od str. 104 začíná jako další část práce „případová studie“ Generál Karel Kutlvašer a spol.“. Úvod resp. seznámení s analyzovaným „případem“ (trestní věci) je poněkud nepřehledný. Autorka na cca čtyřiceti stranách sestavila na základě studia archivních materiálů a odborné literatury informaci o protistátní činnosti skupiny osob zahrnovaných do tohoto případu. Místy připojuje autorka svůj komentář, místy však zapomíná své informace doprovodit odkazy na prameny.

Autorka připojuje před uzavřením celého textu informativní přehled o projednání mimořádných opravných prostředků v šedesátých letech 20.století a velmi stručně uvádí rehabilitaci po roce 1990.

Pisatelka má právnické vzdělání i zkušenosti ze studia archivních materiálů, v dalším pracovním úsilí může pokračovat v hledání příčin a důvodů zkoumaných konkrétních právnických a historických postupů u zvolených výzkumných témat. Výsledky nám pak mohou rozšířit poznání minulosti a přinést užitek při řešení aktuálních problémů.

Předložená práce Mgr. Bláhové splňuje kritéria vyžadovaná pro rigorózní práce. Připomínky, které k ní v posudku uvádím, mají autorku podporovat v dalším právněhistorickém studiu.

D o p o r u č u j i obhajobu.

V Praze 27. listopadu 2014

Doc. JUDr. Ladislav Soukup, CSc.

oponent